

C-153/08. sz. ügy

az Európai Közösségek Bizottsága

kontra

Spanyol Királyság

„Tagállami kötelezettségzegés – Szolgáltatásnyújtás szabadsága – Az EK 49. cikk és az EGT-megállapodás 36. cikke – Közvetlen adóztatás – Jövedelemadó – Bizonyos belföldi szervezetek és intézmények által szervezett lottójátékokból és szerencsejátékokból származó nyereményekre korlátozott adómentesség”

Az ítélet összefoglalása

Szolgáltatásnyújtás szabadsága – Korlátozások – Adójogszabályok

(EK 46. cikk, (1) bekezdés és EK 49. cikk; EGT-megállapodás, 36. cikk)

Nem teljesíti az EK 49. cikk(1) és az Európai Gazdasági Térség(1) (EGT) szóló megállapodás 36. cikk(1) eredeti kötelezettségeit az a tagállam, amely olyan adójogi szabályozást tart hatályban, amely adómentességben részesíti az e tagállamban letelepedett és nem haszonszerzési céllal szociális jellegű vagy segítségnyújtási tevékenységet végző egyes közjogi szervezetek és intézmények által e tagállamban szervezett lottójátékokban, játékokban és fogadásokban való részvételből származó nyereményeket, míg ez az adómentesség nem terjed ki az Európai Unió más tagállamaiban vagy az Európai Gazdasági Térség más államaiban letelepedett, ugyanilyen jellegű tevékenységet végző szervezetek és intézmények által szervezett lottójátékokból, játékokból és fogadásokból származó nyereményekre.

Márpedig a nem haszonszerzési céllal szociális jellegű vagy segítségnyújtási tevékenységet végző, az érintett tagállamtól eltérő, más tagállamban letelepedett és az említett tagállam szervezeteivel azonos célokat követő közjogi szervezetek és intézmények összehasonlítható helyzetben vannak ez utóbbiakkal.

E körülmények között az ilyen adómentesség, mivel kedvezőbb bánásmódban részesíti a belföldön letelepedett szervezetek és intézmények által kiosztott nyereményeket, a szolgáltatásnyújtás szabadsága hátrányosan megkülönböztető korlátozásának minősül a más tagállamban letelepedett és az első tagállam szervezeteivel azonos célokat követő közjogi szervezetek és nem haszonszerzési céllal szociális jellegű vagy segítségnyújtási tevékenységet végző szervezetek rovására.

E korlátozás, mivel hátrányosan megkülönböztető jellegű, csak akkor igazolható, ha a nemzeti jogalkotó által követett célok az EK 46. cikk (1) bekezdése szerinti közrendre, közbiztonságra, vagy közegészségügyre vonatkozó okok körébe tartoznak, és amennyiben e korlátozás megfelel az arányosság elvének.

E tekintetben e korlátozást nem igazolja a pénzmosás megelőzésére és az adócsalás elleni küzdelemre vonatkozó cél, mivel valamely tagállam hatóságai érvényesen nem vélelmezhetik – általános módon és különbségtétel nélkül – hogy a valamely más tagállamban letelepedett szervezetek bűncselekményeket követnek el. Ezenfelül az ilyen szervezetek általános kizárása az

adómentesség kedvezményéből aránytalan intézkedésnek tekintik, mivel túllép a bűnözés elleni küzdelemhez szükséges mértéken. A játékfüggőség elleni küzdelmet illetően, noha nem zárható ki, hogy e cél a közegészség védelmének fogalmi körébe sorolható, a nyeremények adómentessége arra ösztönözheti a fogyasztókat, hogy részt vegyenek az adómentesség hatálya alá tartozó lottójátékokban, szerencsejátékokban és fogadásokban, ezért nem kifejezetten alkalmas az állítólagosan követett cél következetes megvalósítására. Ami a közhasznú infrastruktúráknak és projekteknek az adómentességben részesülő játékokat szervező szervezetek által elért jövedelemből történő finanszírozását illeti, ez olyan gazdasági indok, amely nem szerepel az EK 46. cikkben felsorolt, a Szerződés által biztosított szolgáltatásnyújtás szabadsága korlátozásának igazolására alkalmas indokok között. Ugyanez igaz a szociális egyensúly védelmére és a fogyasztóvédelemre, amelyek nyomós közérdeknek minősülnek, és ezért nem igazolhatják a hátrányosan megkülönböztető korlátozásokat.

Ebből következik, hogy e hátrányos megkülönböztetés nem igazolt az EK 46. cikk (1) bekezdésének értelmében.

Mivel az EGT-megállapodás 36. cikke rendelkezéseinek jogi tartalma megegyezik az EK 49. cikk lényegében azonos rendelkezéseivel, a fenti megfontolások értelemszerűen az említett cikkekre is vonatkoznak.

(vö. 33., 34., 38–41., 43., 45., 47–49. pont és a rendelkező rész)

A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (első tanács)

2009. október 6. (*)

„Tagállami kötelezettségszegés – Szolgáltatásnyújtás szabadsága – Az EK 49. cikk és az EGT-megállapodás 36. cikke – Közvetlen adóztatás – Jövedelemadó – Bizonyos belföldi szervezetek és intézmények által szervezett lottójátékokból és szerencsejátékokból származó nyereményekre korlátozott adómentesség”

A C-153/08. sz. ügyben,

az EK 226. cikk alapján kötelezettségszegés megállapítása iránt a Bírósághoz 2008. április 15-én

az **Európai Közösségek Bizottsága** (képviselik: R. Lyal és L. Lozano Palacios, meghatalmazotti minőségben, kézbesítési cím: Luxembourg)

felperesnek

a **Spanyol Királyság** (képviseli: F. Díez Moreno, meghatalmazotti minőségben, kézbesítési cím: Luxembourg)

alperes ellen

benyújtott keresete tárgyában,

A BÍRÓSÁG (első tanács),

tagjai: P. Jann tanácselnök, M. Ilešič, A. Tizzano, E. Levits és J. J. Kasel (első adó) bírák,

első tanácsnok: P. Mengozzi,

hivatalvezető: R. Grass,

tekintettel az írásbeli szakaszra,

a első tanácsnok indítványának a 2009. július 16-ii tárgyaláson történt meghallgatását követően,

meghozta a következő

Ítéletet

1 Az Európai Közösségek Bizottsága keresetlevelével annak megállapítását kéri a Bíróságtól, hogy a Spanyol Királyság – mivel olyan adójogi szabályozást tart hatályban, amely megadóztatja a Spanyol Királyságon kívül szervezett lottójátékokból, játékokból és fogadásokból származó jövedelmeket, miközben az e tagállamban szervezett, meghatározott lottójátékokból, játékokból és fogadásokból származó nyeremények mentesek a jövedelemadó alól – nem teljesítette a közösségi jogból, különösen az EK 49. cikkéből és az 1992. május 2-ii, Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodás (HL L 1., 3. o.; a továbbiakban: EGT-megállapodás) 36. cikkéből eredő kötelezettségeit.

Jogi háttér

Az EK Szerződés és az EGT-megállapodás

2 Az EK 49. cikk első albekezdése értelmében:

„Az alábbiakban megállapított rendelkezéseknek megfelelően tilos a Közösségen belüli szolgáltatásnyújtás szabadságára vonatkozó minden korlátozás a tagállamok olyan állampolgárai tekintetében, akik a Közösségnek nem abban a tagállamában letelepedettek, mint a szolgáltatást igénybe vevő személy.”

3 Az EGT-megállapodás 36. cikkének (1) bekezdése kimondja:

„E megállapodás rendelkezéseinek keretében semmi nem korlátozza a szolgáltatásnyújtás szabadságát a Szerződő Felek területén az EK-tagállamok vagy az EFTA-államok [Európai Szabadkereskedelmi Társulás] olyan állampolgárai tekintetében, akik nem abban az EK-tagállamban vagy EFTA-államban letelepedettek, mint a szolgáltatást igénybe vevő személy.”

A nemzeti szabályozás

4 A természetes személyek jövedelemadójáról, valamint a társasági adóról, a külföldiek jövedelemadójáról és a vagyoadóról szóló törvények részleges módosításáról szóló, 2006. november 28-ii 35/2006. törvény (a BOE 2006. november 29-ii 285. száma, 41734. o.; a továbbiakban: a jövedelemadóról szóló törvény) 7. cikke, amely előírja, hogy bizonyos jövedelmek mentesek a jövedelemadó alól, a következőképpen rendelkezik:

„Az alábbi jövedelmek mentesek az adó alól:

[...]

ñ) A »Loterías y Apuestas del Estado« (szerencsejátékokat és fogadásokat szervező spanyol közjogi szervezet), illetve az autonóm közösségek szervezetei vagy intézményei által szervezett lottójátékokból és fogadásokból származó nyeremények, valamint a Spanyol Vöröskereszt által szervezett sorsolásokból és az Organización Nacional de Ciegos Españoles [a vakok országos szervezete Spanyolországban] számára engedélyezett játékokból származó nyeremények.

[...]

5 A jövedelemadóról szóló törvény más rendelkezései – nevezetesen a 33.1 cikk, a 45. cikk és a 63. cikk (1) bekezdése – értelmében az egyéb hazai vagy a külföldi szervezetek – ideértve az Európai Unió más tagállamainak vagy az Európai Gazdasági Térség más államainak szervezeteit – által szervezett lottójátékokból, szerencsejátékokból és fogadásokból származó nyeremények hozzáadódnak az adóalaphoz, és azokra progresszív jövedelemadó kulcsot alkalmaznak.

A pert megelőző eljárás

6 2006. április 4-én felszólító levelével a Bizottság tájékoztatta a Spanyol Királyságot, hogy álláspontja szerint a spanyol jogszabályok értelmében az e tagállamon kívül szervezett lottójátékokból, szerencsejátékokból és fogadásokból származó nyeremények vonatkozásában alkalmazott adójogi bánásmód ellentétes az EK 49. cikkel és az EGT-megállapodás 36. cikkével, amennyiben e nyeremények jövedelemadó-kötelesek, míg egyes spanyol lottójátékokból és szerencsejátékokból származó nyeremények adómentesek, és felszólította e tagállamot, hogy küldje meg részére erre vonatkozó észrevételeit.

7 Válaszában a Spanyol Királyság azzal érvelt, hogy a szóban forgó adómentesség csak bizonyos esetekben alkalmazandó, és a játékokat szervező szervezetek sajátos jogállásához kötődik. Ezzel kapcsolatban nem valósul meg hátrányos megkülönböztetés, mivel a Spanyolországban letelepedett szerencsejáték-szervezők általában ugyanazon helyzetben vannak, mint a nem ebben a tagállamban letelepedettek. A szóban forgó adómentesség igazolása érdekében a Spanyol Királyság az ilyen tevékenységek káros hatásai elleni küzdelemre és e játéktípus szabályozása terén a tagállamok rendelkezésére álló széles mérlegelési jogkörre hivatkozott.

8 2006. december 15-én a Bizottság indokolással ellátott véleményét bocsátotta ki, amelyben felszólította a Spanyol Királyságot, hogy az annak kézhezvételétől számított két hónapon belül fogadja el a véleménynek való megfeleléshez szükséges intézkedéseket.

9 2007. február 22-én a spanyol kormány tájékoztatta a Bizottságot, hogy továbbra is fenntartja álláspontját. A jövedelemadóról szóló törvény nem tartalmaz semmiféle állampolgárságon, illetve a szerencsejáték-szervezők lakóhelyén vagy letelepedési helyén alapuló hátrányos megkülönböztetést, és a fogyasztóvédelem, valamint a szociális egyensúly indokai által igazolt.

10 Mivel a Bizottság úgy ítélte meg, hogy a Spanyol Királyság válaszai nem voltak kielégítőek, a jelen kereset benyújtásáról határozott.

A keresetről

A felek érvei

11 A Bizottság azzal érvel, hogy a Bíróságnak a szolgáltatásnyújtás szabadságával

kapcsolatos ítélkezési gyakorlatára – és különösen a C-42/02. sz. Lindman-ügyben 2003. november 13-án hozott ítéletre (EBHT 2003., I/13519. o.) – tekintettel a jövedelemadóról szóló törvény hátrányosan megkülönböztet, mivel azzal a hatással jár, hogy nehezebbé teszi a Spanyol Királyság és más tagállamok közötti szolgáltatásnyújtást a kizárólag Spanyolországon belüli szolgáltatásnyújtásnál, és a Spanyolországban lakóhellyel rendelkező személyeket visszatartja attól, hogy olyan szerencsejátékokban vegyenek részt, amelyek szervezője az Európai Unió más tagállamában vagy az Európai Gazdasági Térség más államában letelepedett. Következésképpen e jogszabály ellentétes az EK 49. cikkel és az EGT-megállapodás 36. cikkével.

12 Igaz, a jelen esetben szóban forgó adómentesség nem vonatkozik valamennyi Spanyolországban letelepedett szerencsejáték-szervezőre, és csak egyes meghatározott szervezetekre korlátozódik a hatálya. Mindazonáltal ezen adómentesség, mivel csak az e tagállamban letelepedett szervezeteket részesíti az adómentesség elnyében, hátrányosan megkülönböztet jellegű.

13 Az ilyen jellegű tevékenységek szabályozása terén a tagállamok rendelkezésére álló mérlegelési jogkör nem igazolhatja a jövedelemadóról szóló törvényben előírt adómentességet. Ez utóbbi ugyanis, ahelyett hogy bizonyos tulajdonságokat írna elő a kedvező adójogi bánásmódban való részesülés feltételéül, e mentességet néhány pontosan meghatározott szervezetre korlátozza, miközben hasonló szolgáltatások nyújtását más olyan szervezetek számára is lehetővé teszi, amelyek nem részesülnek e kedvezményes adójogi bánásmódban, és amelyek között szerepelnek az ugyanilyen típusú, a Spanyol Királyságtól eltérő más tagállamban letelepedett szervezetek vagy az említett törvényben meghatározott spanyol szervezetekkel azonos célokat követő szervezetek.

14 Másfelől a fent hivatkozott Lindman-ügyben hozott ítélet 25. pontjából következik, hogy a tagállamok által hivatkozott igazolások mellé csatolni kell az ezen állam által elfogadott korlátozó intézkedés célszerűségére és arányosságára vonatkozó elemzést. Márpedig a jelen esetben a Spanyol Királyság nem szolgáltatott semmilyen olyan információt, amely a vitatott adómentesség igazolására alkalmas lenne.

15 A Bizottság hangsúlyozza továbbá, hogy az adómentesség alkalmazása nem a legmegfelelőbb a Spanyol Királyság által követett cél – azaz a szerencsejátékok megszüntetése – eléréséhez, mivel az említett adómentesség inkább ösztönzőleg hat az állampolgárokra az ilyen játékokban való részvétel vonatkozásában.

16 A pénzmosás megelőzése és az adócsalás elleni küzdelem céljait illetően a Bizottság eladja, hogy nem érti, a jelen esetben szóban forgó adómentesség miként járulhatna hozzá – amint erre a Spanyol Királyság hivatkozik – az említett célok eléréséhez. A Bizottság álláspontja ezzel szemben az, hogy az e magatartások elleni küzdelem adott esetben a szóban forgó adómentesség megszüntetését indokolhatná, de semmi esetre sem annak fenntartását. Hozzáteszi, hogy a pénzmosás megelőzésére irányuló intézkedések már így is jelentős védelmi szintet biztosítanak, amely a jelen esetben szóban forgóhoz hasonló intézkedéseket szükségtelenné tesz.

17 A fogyasztóvédelem spanyol jogszabályoknak megfelelő biztosításának szükségességét illetően a Bizottság véleménye az, hogy érvényesen nem lehet arra hivatkozni, hogy e védelmet fenyegetné az, hogy a szóban forgó szerencsejátékokat más tagállamokban letelepedett szervezetek szervezik. Amellett ugyanis, hogy a szóban forgó tevékenységek már valamennyi tagállamban jogilag szabályozottak, már léteznek az e védelem biztosítására alkalmas és a közösségi joggal összeegyeztethető ellenőrzési mechanizmusok.

18 Mindenesetre a jövedelemadóról szóló törvény hátrányosan megkülönböztet?, és így a felhozott igazolások nem fogadhatók el.

19 A Spanyol Királyság vitatja a kötelezettségzegést els?dlegesén arra való hivatkozással, hogy a jelen ügyben szóban forgó adómentesség nem min?sül hátrányosan megkülönböztet? korlátozásnak. Ezen adómentesség, amelynek személyi hatálya korlátozott, mivel csak az állam és az autonóm közösségek egyes közjogi szervezeteire, a Spanyol Vöröskeresztre és a vakok országos szervezetére vonatkozik, való igaz, hogy bizonyos bánásmódbeli eltérést keletkeztet a hatálya alá nem tartozó szervezetekkel szemben. Mindazonáltal e bánásmódbeli eltérés se nem hátrányosan megkülönböztet?, se nem ellentétes az egyenl? bánásmód elvével, mivel az említett adómentesség alá nem tartozó szervezetek nem ugyanabban a helyzetben vannak, mint a hatálya alá tartozók.

20 A Spanyol Királyság kifejti, hogy a szóban forgó adómentesség hatálya nem terjed ki valamennyi Spanyolországban vagy Spanyolországban letelepedett szervezet által szervezett lottójátékra, szerencsejátékra és fogadásra. Így ezen adómentességt?l eltekintve a belföldi szervezetek által szervezett szerencsejátékokból származó nyeremények ugyanolyan adókötelezettség alá esnek, mint a külföldi szervez?k által szervezett szerencsejátékokból származó nyeremények. Következésképpen nem vonható le olyan következtetés, miszerint az említett adómentesség a nem Spanyolországban letelepedett szerencsejáték-szervez?kkel szemben hátrányos megkülönböztetést valósít meg vagy arra alkalmas. Semmilyen hátrányos megkülönböztetés nem valósul meg a jövedelemadóról szóló törvényben felsorolt szervezetekhez hasonló tulajdonságokkal rendelkező külföldi szervezetekkel szemben, mivel e törvény a szóban forgó adómentesség hatályát nem meghatározott tulajdonságok alapján határozza meg, és sem állampolgárságra, sem az érintett szervezetek letelepedési helyére való utalást nem tartalmaz.

21 A Bizottság által el?adottakkal ellentétben a fent hivatkozott Lindman?ügyben hozott ítéletb?l ered? ítélezési gyakorlat nem alkalmazható a jelen ügyre, mivel az ezen ítélet alapjául szolgáló ügyben érintett finn jogszabálytól eltér?en a jövedelemadóról szóló törvény f?szabály szerint jövedelemadó?kötelessé teszi a lottójátékból, szerencsejátékból vagy fogadásból származó jövedelmeket függetlenül azok szervezésének helyét?l vagy a szervez? letelepedési helyét?l.

22 Másodlagosan a Spanyol Királyság arra hivatkozik, hogy még ha feltételezzük is, hogy a vitatott adómentesség a szolgáltatásnyújtás szabadságának korlátozását jelenti, a szóban forgó tevékenységek sajátosságaira tekintettel azt igazolják a szociális egyensúlyra, a pénzmosás megelőzésére és az adócsalás elleni küzdelemre vonatkozó indokok, valamint a fogyasztóvédelem célja.

23 El?ször is a szociális egyensúlyt illet?en a Spanyol Királyság úgy véli, hogy mivel a jelen ügyben szóban forgó szabályozás hasonló azokhoz, amelyeket a Bíróság a C?275/92. sz. Schindler?ügyben 1994. március 24?én hozott ítélet (EBHT 1994., I?1039. o.), a C?124/97. sz. Läärä?ügyben 1999. szeptember 21?én hozott ítélet (EBHT 1999., I?6067. o.), valamint a C?67/98. sz. Zenatti?ügyben 1999. október 21?én hozott ítélet (EBHT 1999., I?7289. o.) alapjául szolgáló ügyekben megvizsgált, a Bíróság által ezen ítéletekben elfogadott érvelés a jelen ügyben is alkalmazható.

24 Ezen ítéletekb?l kit?nik különösen, hogy a tagállamok a lottójátékok és más szerencsejátékok terén a fogyasztóvédelem és a szociális egyensúly védelme érdekében széles mérlegelési jogkörrel rendelkeznek.

25 Márpedig a vitatott adómentességet kifejezetten ezzel a céllal fogadták el, nevezetesen

egyfel?l általában a szerencsejátékokban való részvételt?l visszatartás végett az ilyen típusú jövedelmek megadóztatása elvének bevezetése által, másfel?l a közjogi szervezetek által szervezett lottójátékokból és játékokból származó nyeremények kedvez? adójogi kezelésével a közhasznú infrastruktúrák finanszírozása miatt.

26 Másodszor a pénzmosás megelőzését és az adócsalás elleni küzdelmet illet?en a Spanyol Királyság arra hivatkozik, hogy e célok elérése komolyan veszélybe kerülne, amennyiben a vitatott adómentességet alkalmazni kellene a spanyol jog hatálya alá nem tartozó egyes közjogi szervezetek által szervezett játékokból származó nyereményekre, mivel az adóhatóságnak nem lenne lehet?sége e jövedelmek jelenlegihez hasonló ellen?rzésére.

27 Harmadszor a fogyasztóvédelmet illet?en a Spanyol Királyság emlékeztet arra, hogy a lottójátékok, szerencsejátékok és fogadások szervezése Spanyolországban olyan jogi szabályozás hatálya alatt áll, amelynek célja a játékosok jogainak és érdekeinek védelme a hatályos szabályozás folyamatos alkalmazásának biztosításával. A szóban forgó adómentességnek az olyan szervezetekre való kiterjesztése, amelyek nem tartoznak az említett játékok szervezésére vonatkozó szabályozás hatálya alá, azzal a hatással járna, hogy csökkentené a fogyasztóvédelem szintjét. Az említett adómentességet tehát igazolja a spanyol hatóságok által megfelelőnek ítélt szint? fogyasztóvédelem biztosításának szükségessége, amely indokot a Bíróság többször elismert az ítélezési gyakorlatában.

A Bíróság álláspontja

Az állampolgárságon alapuló eltér? bánásmód megvalósulásáról

28 El?zetesen emlékeztetni kell arra, hogy a közvetlen adók ugyan a tagállamok hatáskörébe tartoznak, ez utóbbiak azonban hatáskörüket a közösségi jog tiszteletben tartásával kötelesek gyakorolni (a C?80/94. sz. Wielockx?ügyben 1995. augusztus 11?én hozott ítélet [EBHT 1995., I?2493. o.] 16. pontja; a C?264/96. sz. ICI?ügyben 1998. július 16?án hozott ítélet [EBHT 1998., I?4695. o.] 19. pontja; a C?311/97. sz. Royal Bank of Scotland ügyben 1999. április 29?én hozott ítélet [EBHT 1999., I?2651. o.] 19. pontja; a C?35/98. sz. Verkooijen?ügyben 2000. június 6?án hozott ítélet [EBHT 2000., I?4071. o.] 32. pontja és a fent hivatkozott Lindman?ügyben hozott ítélet 18. pontja).

29 Ami a szerz?désnek a szolgáltatásnyújtás szabadságára vonatkozó rendelkezéseit illeti, amint azt a Bíróság a sorsjátékok szervezésével kapcsolatban korábban elfogadta, ezek alkalmazandóak az olyan tevékenységekre, amely fizetés ellenében lehet?vé teszi valamely szerencsejátékban való részvételt (lásd a fent hivatkozott Lindman?ügyben hozott ítélet 19. pontját). Egyébiránt a szolgáltatásnyújtás szabadságát mind a szolgáltatást nyújtó, mind pedig a szolgáltatást igénybe vev? élvezi (lásd a C?42/07. sz., Liga Portuguesa de Futebol Profissional és Bwin International ügyben 2009. szeptember 8?án hozott ítélet [az EBHT?ban még nem tették közzé] 51. pontját).

30 A Bíróság másfel?l több alkalommal kimondta, hogy bár a tagállam jogszer?en nyújthat adókedvezményeket az egyes közhasznú célok érdekében tevékenyked? szervezetek számára, a tagállam nem nyújthatja az említett adókedvezményeket kizárólag a belföldi székhely?, és ezáltal a tevékenységével a tagállamot bizonyos feladatai alól esetlegesen mentesít? szervezetek számára (lásd a C?318/07. sz. Persche?ügyben 2009. január 27?én hozott ítélet [az EBHT?ban még nem tették közzé] 44. pontját).

31 Különösen, amennyiben a valamely tagállamban közhasznúként elismert szervezet teljesíti az ezen elismeréshez más tagállam joga által el?írt feltételeket is, és a célja ugyanazon társadalmi érdekek előmozdítása, és így az utóbbi tagállamban is elismerhet? közhasznúként, az utóbbi

tagállam hatóságai nem tagadhatják meg az egyenlő bánásmóddhoz való jogot ezen szervezettel kizárólag azzal az indokkal, hogy az nem belföldi székhely? (lásd ebben az értelemben a C-386/04. sz. Centro di Musicologia Walter Stauffer ügyben 2006. szeptember 14-én hozott ítélet [EBHT 2006., I-8203. o.] 40. pontját; a C-76/05. sz., Schwarz és Gootjes-Schwarz ügyben 2007. szeptember 11-én hozott ítélet [EBHT 2007., I-6849. o.] 81. pontját, valamint a fent hivatkozott Persche-ügyben hozott ítélet 49. pontját).

32 A Bíróság ezzel kapcsolatban megállapította, hogy az adott tagállamban székhellyel rendelkező olyan szervezet, amely megfelel a valamely más tagállam által erre vonatkozóan elírt, az adókedvezmények igénybevételéhez szükséges feltételeknek, az utóbbi tagállam által az érintett közhasznú tevékenységek ösztönzése céljából biztosított adókedvezmények szempontjából összehasonlítható helyzetben van a közhasznúként elismert belföldi székhely? szervezetekkel (a fent hivatkozott Persche-ügyben hozott ítélet 50. pontja).

33 Márpedig, amint a f?tanácsnok is kifejtette indítványának 66. pontjában, meg kell állapítani, hogy a a nem haszonszerzési céllal szociális jelleg? vagy segítségnyújtási tevékenységet végz?, a Spanyol Királyságtól eltér?, más tagállamban letelepedett és a jövedelemadóról szóló törvény 7. cikkének ñ) pontjában felsorolt szervezetekkel azonos célokat követ? közjogi szervezetek és intézmények összehasonlítható helyzetben vannak ez utóbbiakkal.

34 E körülmények között meg kell állapítani, hogy a jövedelemadóról szóló törvény 7. cikkének ñ) pontjában elírt adómentesség, mivel kedvez?bb bánásmódban részesíti az említett rendelkezésben felsorolt szervezetek és intézmények által kiosztott nyereményeket, a szolgáltatásnyújtás szabadsága hátrányosan megkülönböztet? korlátozásának min?sül a Spanyol Királyságtól eltér?, más tagállamban letelepedett és az e rendelkezésben felsorolt szervezetekkel azonos célokat követ? közjogi szervezetek és nem haszonszerzési céllal szociális jelleg? vagy segítségnyújtási tevékenységet végz? szervezetek rovására.

35 E következtetés azonban csak az említett rendelkezésben felsorolt szervezetekkel összehasonlítható szervezetekre vonatkozik, és a Bizottság állításával ellentétben nem érvényes a Spanyol Királyságtól eltér?, más tagállamban letelepedett valamennyi lottójáték?, játék? és fogadásszervez?re. E szervez?k nem mindegyike van ugyanis összehasonlítható helyzetben a jövedelemadóról szóló törvény 7. cikkének ñ) pontjában felsorolt szervezetekkel. Ebb?l következik, hogy a Bizottság keresetét azon részében, amely a Spanyol Királyságtól eltér?, más tagállamban letelepedett olyan szerencsejáték-, és fogadásszervez?re vonatkozik, amelyek nincsenek összehasonlítható helyzetben az említett rendelkezésben felsorolt szervezetekkel, el kell utasítani.

A hátrányos megkülönböztetés igazolásáról

36 Mindenekel?tt emlékeztetni kell arra, hogy noha a Bíróság ítélezési gyakorlata meghatározott bizonyos számú nyomós közérdek? okot, amelyek közé tartoznak például a fogyasztóvédelmi célkit?zések, a csalás, valamint annak megakadályozása, hogy az állampolgárok túlzott összegeket költsenek szerencsejátékokra, vagy általánosságban a szociális egyensúly veszélyeztetésének megelőzése (lásd a fent hivatkozott Liga Portuguesa de Futebol Profissional és Bwin International ügyben hozott ítélet 56. pontját), amelyekre a szolgáltatásnyújtás szabadsága korlátozásának igazolása érdekében hivatkozhatnak a tagállamok, azonban e célkit?zésekre nem lehet hivatkozni hátrányosan megkülönböztet? módon alkalmazott korlátozások igazolása érdekében (lásd ebben az értelemben a C-55/94. sz. Gebhard-ügyben 1995. november 30-án hozott ítélet [EBHT 1995., I-4165. o.] 37. pontját; a C-243/01. sz., Gambelli és társai ügyben 2003. november 6-án hozott ítélet [EBHT 2003., I-13031. o.] 65. pontját; a C-338/04., C-359/04. és C-360/04. sz., Placanica és társai egyesített ügyekben 2007. március 6-án hozott ítélet [EBHT 2007., I-1891. o.] 49. pontját, valamint a fent hivatkozott Liga Portuguesa de Futebol Profissional és Bwin International ügyben hozott ítélet 60.

pontját).

37 A Bíróság ítélkezési gyakorlatából következik továbbá, hogy amennyiben az olyan korlátozás, mint amilyen a jelen ügyben szerepel, hátrányosan megkülönböztet? jelleg?, csak akkor összeegyeztethet? a közösségi joggal, ha valamely kifejezetten eltérést enged? rendelkezés ? mint például az EK 55. cikkben hivatkozott EK 46. cikk szerinti okok, nevezetesen a közrend, a közbiztonság és a közegészségügy ? hatálya alá tartozik (a C?388/01. sz. Bizottság kontra Olaszország ügyben 2003. január 16?án hozott ítélet [EBHT 2003., I?721. o.] 19. pontja).

38 Következésképpen a jelen ügyben szóban forgó korlátozás csak akkor igazolható, ha a spanyol jogalkotó által követett célok az EK 46. cikk (1) bekezdése szerinti közrendre, közbiztonságra, vagy közegészségügyre vonatkozó okok körébe tartoznak, és amennyiben e korlátozás megfelel az arányosság elvének. E tekintetben hozzá kell tenni, hogy a nemzeti szabályozás csak akkor alkalmas az említett cél megvalósítására, ha azt valóban következetes és rendszeres módon kívánja elérni (a C?169/07. sz. Hartlauer?ügyben 2009. március 10?én hozott ítélet [az EBHT?ban még nem tették közzé] 55. pontja, valamint a fent hivatkozott Liga Portuguesa de Futebol Profissional és Bwin International ügyben hozott ítélet 61. pontja).

39 El?ször is a pénzmosás megelőzésére és az adócsalás elleni küzdelemre vonatkozó célt illet?en nem szükséges meghatározni, hogy az a közrend fogalmába tartozhat?e. E tekintetben elegend? emlékeztetni arra, hogy amint a Bíróság ítélkezési gyakorlatából kit?nik, valamely tagállam hatóságai érvényesen nem vélelmezhetik – általános módon és különbségtétel nélkül – hogy a valamely más tagállamban letelepedett szervezetek b?ncselekményeket követnek el. Ezenfelül az ilyen szervezetek általános kizárása az adómentesség kedvezményéb?l aránytalan intézkedésnek t?nik, mivel túllép a b?nözés elleni küzdelemhez szükséges mértéken. Számos eszköz áll rendelkezésre ugyanis ezen szervezetek tevékenységeinek és könyvelésének ellen?zésére (lásd ebben az értelemben a fent hivatkozott Gambelli és társai ügyben hozott ítélet 74. pontját, valamint a fent hivatkozott Centro di Musicologia Walter Stauffer ügyben hozott ítélet 61. pontját).

40 Másodszor a játéfügg?ség elleni küzdelmet illet?en meg kell jegyezni, hogy noha nem zárható ki, hogy e cél a közegészség védelmének fogalmi körébe sorolható, a jelen esetben azonban meg kell állapítani, hogy el?ször is a Spanyol Királyság nem hivatkozott semmilyen olyan körülményre, amely bizonyíthatná, hogy Spanyolországban e betegség annyira elterjedt a lakosság körében, hogy úgy lehet tekinteni, mint amely veszélyt jelent a közegészségre.

41 Ezt követ?en, amint a f?tanácsnok is kifejtette indítványának 85. pontjában, a nyeremények adómentessége arra ösztönözheti a fogyasztókat, hogy részt vegyenek az adómentesség hatálya alá tartozó lottójátékokban, szerencsejátékokban és fogadásokban, ezért nem kifejezetten alkalmas az állítólagosan követett cél következetes megvalósítására.

42 Végül, mivel vitatott adómentesség nem veszi figyelembe a különböző? játékok típusait, a Spanyol Királyság nem hivatkozhat érvényesen arra, hogy az említett adómentesség célja a játékosok játékkedvének meghatározott – a játékszabályokból következ?en alacsony függ?ségi potenciálú ? játékokra irányítása.

43 Harmadszor a Spanyol Királyság azon érvét illet?en, amely szerint a szóban forgó adómentességben részesül? játékokat szervez? szervezetek által elért jövedelemb?l közhasznú infrastruktúrákat és projekteket finanszíroznak, emlékeztetni kell arra, hogy a Bíróság korábban már kimondta, noha nem elhanyagolható tényez?, hogy a lottójátékok és más szerencsejátékok jelent?sen hozzájárulhatnak nem haszonszerzési célú, illetve közérdek? tevékenységek finanszírozásához, ezen indok önmagában nem tekinthet? a szolgáltatásnyújtás szabadsága korlátozásának objektív igazolásának (lásd különösen a fent hivatkozott Schindler?ügyben hozott

ítélet 60. pontját és a fent hivatkozott Zenatti-ügyben hozott ítélet 36. pontját). A Bíróság ítélkezési gyakorlatából következik másfelül az is, hogy a gazdasági indokok sem szerepelnek a Szerződés által biztosított szolgáltatásnyújtás szabadsága korlátozásának igazolására alkalmas EK 46. cikkben felsorolt indokok között (lásd különösen a fent hivatkozott Bizottság kontra Olaszország ügyben hozott ítélet 19. és 22. pontját, valamint a fent hivatkozott Gambelli és társai ügyben hozott ítélet 61. pontját).

44 Negyedszer a szociális egyensúlyt, valamint a fogyasztóvédelmet illetően meg kell állapítani, hogy ellentétben azzal, amire a Spanyol Királyság hivatkozik, a Bíróság által a fent hivatkozott Schindler-ügyben hozott ítéletben, a fent hivatkozott Läärä és társai ügyben hozott ítéletben, valamint a fent hivatkozott Zenatti-ügyben hozott ítéletben az igazolásokkal kapcsolatban követett érvelés a jelen ügyben nem alkalmazható.

45 Az említett ítéletek alapjául szolgáló ügyek tárgyát képező korlátozásoktól eltérően ugyanis a jelen ügyben szóban forgó korlátozás nem különbségtétel nélkül alkalmazandó, mégis hátrányosan megkülönböztető jellegű. Következésképpen az nem igazolható olyan nyomós közérdekkel, mint a szociális egyensúly védelme vagy a fogyasztóvédelem.

46 Hozzá kell tenni, hogy amint arra a főtanácsnok is hivatkozott indítványának 93. és 104. pontjában, a vitatott adómentesség mindenestre nem teszi lehetővé egyfelől a szociális egyensúly védelmére irányuló cél elérését, mivel visszatartás helyett ösztönöz a lottójátékokban és fogadásokban való részvételre, másrészt a fogyasztóvédelem céljának elérését sem, mivel nincs közvetlen kapcsolat az említett adómentesség és a fogyasztók érdekeinek védelmére irányuló közigazgatási intézkedések között.

47 Ebből következik, hogy a jelen ügyben szóban forgó hátrányos megkülönböztetés nem igazolt az EK 46. cikk (1) bekezdésének értelmében.

48 Mivel az EGT-megállapodás 36. cikkének rendelkezéseinek jogi tartalma megegyezik az EK 49. cikk lényegében azonos rendelkezéseivel, a fenti megfontolások értelemszerűen az említett cikkekre is vonatkoznak.

49 A fenti megfontolásokra tekintettel meg kell állapítani, hogy a Spanyol Királyság – mivel olyan adójogi szabályozást tart hatályban, amely adómentességben részesíti a Spanyol Királyságban letelepedett és nem haszonszerzési céllal szociális jellegű vagy segítségnyújtási tevékenységet végző egyes közjogi szervezetek és intézmények által e tagállamban szervezett lottójátékokban, játékokban és fogadásokban való részvételből származó nyereményeket, míg ez az adómentesség nem terjed ki az Európai Unió más tagállamaiban vagy az Európai Gazdasági Térség más államaiban letelepedett, ugyanilyen jellegű tevékenységet végző szervezetek és intézmények által szervezett lottójátékokból, játékokból és fogadásokból származó nyereményekre – nem teljesítette az EK 49. cikkből és az EGT-megállapodás 36. cikkéből eredő kötelezettségeit.

A költségekről

50 Az eljárási szabályzat 69. cikkének 2. §-a alapján a Bíróság a pervesztes felet kötelezi a költségek viselésére, ha a pernyertes fél ezt kérte. Ugyanezen szabályzat 69. cikke 3. §-ának első bekezdése szerint azonban részleges pernyertesség esetén a Bíróság elrendelheti a költségeknek a felek közötti megosztását, vagy határozhat úgy, hogy mindegyik fél maga viselje saját költségeit. Mivel a Bizottság és a Spanyol Királyság kérelmeik tekintetében részben pernyertesek, részben pervesztesek, maguk viselik költségeiket.

A fenti indokok alapján a Bíróság (első tanács) a következőképpen határozott:

- 1) **A Spanyol Királyság – mivel olyan adójogi szabályozást tart hatályban, amely adómentességben részesíti a Spanyol Királyságban letelepedett és nem haszonszerzési céllal szociális jellegű vagy segítségnyújtási tevékenységet végző egyes közjogi szervezetek és intézmények által e tagállamban szervezett lottójátékokban, játékokban és fogadásokban való részvételből származó nyereményeket, míg ez az adómentesség nem terjed ki az Európai Unió más tagállamaiban vagy az Európai Gazdasági Térség más államaiban letelepedett, ugyanilyen jellegű tevékenységet végző szervezetek és intézmények által szervezett lottójátékokból, játékokból és fogadásokból származó nyereményekre – nem teljesítette az EK 49. cikkéből és az 1992. május 2-ii, Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodás 36. cikkéből eredő kötelezettségeit.**
- 2) **A Bíróság a keresetet az ezt meghaladó részében elutasítja.**
- 3) **Az Európai Közösségek Bizottsága és a Spanyol Királyság maguk viselik saját költségeiket.**

Aláírások

* Az eljárás nyelve: spanyol.